

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กาญจนา ศิริอุปลัมภ์. การสกัดและหาปริมาณแทนทาลัม ไนโอเบียม และซีเนียมในแร่
ซามาไซต์จากหางแร่ดีบุก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2525.
- วินัย สมบูรณ์. กระบวนการสกัดแร่แทนทาลัมและไนโอเบียมจากตระกรันแร่ดีบุก. อุตสาหกรรม
สถานะแวดล้อม. 5 (สิงหาคม-กันยายน 2529): 4-12
- อาภรณ์ ศิริอุคมรัตน์. การแยกไนโอเบียมและแทนทาลัม แล้วทำให้บริสุทธิ์โดยการสกัดด้วยตัว
ทำละลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ภาษาอังกฤษ

- Andreev, A.V. and Golubchikov, V.V. Precise on NG-activation method of Determining
Silicon, Yttrium, Niobium, Cerium and Neodymium in mineral Raw Material. J. of
Anal. Chem in USSR (1982): 1538-1547. orig. Zh. Anz. Khim 36. (1981): 2144-2155
- Albrecht, W.W. Production, Properties and Application of Tantalum, Niobium and their
compounds in P. Moeller, P. Cerny and F. Sauge (eds), Lanthanide, Tantalum and Niobium.
345-358. Germany : Springer-Verlag. 1989
- Boedy, Z., Csikai, J. Data for 14 Mev neutron activation analysis. Handbook on Nuclear
Activation Data (1987) : 216-412
- Droegkamp, R.E., Schussler, M., Lambert, J.B., Taylor, D.F. Tantalum and Tantalum compounds.
Encyclopedia of Chemical Technology 3rd ed., 22 (1978) : 541-582
- Kallmann, S. Niobium and Tantalum. Treatise on Analysis Chemistry Part 2, 6 (1964)
:177-406
- Knoll, G.F. Radiation Detection and Measurement, 2nd ed, John Wiley & Sons, Inc.,
Singapore, 1989
- Lowenheim, F.A. Tantalum. Encyclopedia of Industrial Chemical Analysis 18 (1973)

: 440-454.

Lyon, W.S. Guide to Activation Analysis, D. Van Nostrand, USA., 1964

Parry, S.J. Activation Spectrometry in Chemical Analysis, John Wiley & Sons, Inc., USA, 1991

Pollard, P.J. Geometry of Granite Associated with Tantalum and Niobium mineralization in P. Moeller, P. Cerny and F. Sauge (eds), Lanthanide, Tantalum and Niobium, 145-170. Germany : Springer-Verlag, 1989

Skoog, D.A. Principle of Instrumentation Analysis, 3rd ed., pp.502-522, Sannder Collage Publisher, USA., 1985

Zatolokin, B.V., Krasnov, N.N., Konstantitnov, I.O. The Activation of Some Element by Neutron Generate with a Cyclotron. International Journal of Applied Radiation and Isotope 34 (1983): 879-882

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

ตารางผนวก ก. แสดงค่าคงที่ที่ใช้ในการคำนวณหาปริมาณสิ่งเจือปนในสารตัวอย่าง
แทนทาลัม

Isotope	abundance (%)	ปฏิกิริยา	Gamma Energy (keV)	neutron cross section (mb)	Gamma Efficiency	Gamma per decay (%)
Al-27	100	(n, α)	1336	118	0.0228	100
Fe-56	91.8	(n,p)	846	98	0.0198	98.9
K-41	6.7	(n,p)	1293	51	0.0153	99
Nb-93	100	(n,2n)	934	482	0.0125	100
Si-28	92.2	(n,p)	1778	226	0.0116	100
W-182	26.2	(n,p)	1120	2.3	0.0079	34

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

ตัวอย่างการคำนวณ

การคำนวณหาตัว neutron flux

จากสมการ
$$w = \frac{Ac}{EPN_A \sigma_a \phi (1 - e^{-\lambda_1})(e^{-\lambda_2})}$$

แทนค่าตัวแปรต่างๆดังนี้

อัตราการนับรังสี(c)	= 224	cps
มวลอะตอม(A)	= 26.9	
มวลของแผ่นอะลูมิเนียมที่ใช่เป็น flux monitor	= 0.0552	กรัม
ค่าคงที่การสลายตัว (λ)	= 1.2816×10^{-5}	sec ⁻¹
ค่าภาคตัดขวางนิวตรอน (σ) จากตารางผนวก ก.	= 118	mb
ค่าประสิทธิภาพการวัดรังสี (E) จากตารางผนวก ก.	= 0.0116	
Abundance (a)	= 1	
Avogadro number (N_A)	= 6.02×10^{23}	
Gamma per decay (P)	= 1	
ระยะเวลาอบรังสี (t_1)	= 1800	sec
ระยะเวลาสลายตัว (t_2)	= 3450	sec

\therefore neutron flux (ϕ) = 1.0451×10^9 n/cm² sec

ตัวอย่างการคำนวณหาปริมาณธาตุที่ได้จากการอบรังสีสารตัวอย่างแทนทาลัม

การหาปริมาณเหล็ก

$$\text{จากสมการ } W = \frac{Ac\lambda}{EPN_A \sigma_a \phi (1 - e^{-\lambda t_1})(e^{-\lambda t_2})(1 - e^{-\lambda t_3})}$$

แทนค่าตัวแปรต่างๆดังนี้

peak area ของเหล็ก (c)	=	682	counts
มวลอะตอม (A)	=	55.8	
neutron flux (ϕ)	=	1.0451×10^9	n/cm ² sec
ค่าคงที่การสลายตัว (λ)	=	7.4612×10^{-5}	sec ⁻¹
ค่าภาคตัดขวางนิวตรอน (σ) จากตารางผนวก ก.	=	98	mb
ค่าประสิทธิภาพการวัดรังสี (E) จากตารางผนวก ก.	=	0.0228	
Abundance (a)	=	0.92	
Avogadro number (N_A)	=	6.02×10^{23}	
Gamma per decay (P)	=	1	
ระยะเวลาอบรังสี (t_1)	=	1800	sec
ระยะเวลาสลายตัว (t_2)	=	26460	sec
ระยะเวลาวัดรังสี (t_3)	=	3600	sec
∴ ปริมาณเหล็กที่พบในสารตัวอย่าง	=	2.5092	mg

การคำนวณหาค่าขีดจำกัดการวัด

ค่าขีดจำกัดการวัดของเหล็ก

$$\text{จากสมการ } W = \frac{Ac\lambda}{EPN_A \sigma_a \phi (1 - e^{-\lambda t_1})(e^{-\lambda t_2})(1 - e^{-\lambda t_3})}$$

แทนค่าตัวแปรต่างๆดังนี้

peak area ของเหล็ก (c)	= 100	counts
มวลอะตอม (A)	= 55.8	
neutron flux (ϕ)	= 1.0451×10^9	$\text{n/cm}^2 \text{ sec}$
ค่าคงที่การสลายตัว (λ)	= 7.4612×10^{-5}	sec^{-1}
ค่าภาคตัดขวางนิวตรอน (σ) จากตารางผนวก ก.	= 98	mb
ค่าประสิทธิภาพการวัดรังสี (E) จากตารางผนวก ก.	= 0.0228	
Abundance (a)	= 0.92	
Avogadro number (N_A)	= 6.02×10^{23}	
Gamma per decay (P)	= 1	
ระยะเวลาอบรังสี (t_i)	= 1800	sec
ระยะเวลาสลายตัว (t_d)	= 26460	sec
ระยะเวลาวัดรังสี (t_c)	= 3600	sec
\therefore ชีตจำกัดการวัดของเหล็ก	= 79	μg

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายจารุเดช วาดวิไล เกิดเมื่อวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2512 ที่กรุงเทพมหานคร เข้าศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปีการศึกษา 2530 และจบการศึกษาจากภาควิชารังสีประยุกต์และไอโซโทป คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในปีพ.ศ. 2535 เข้าศึกษาในภาควิชาวิศวกรรมเทคโนโลยี คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2535

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย